

הכנסת
ועדת העבודה, הרווחה והבריאות

מספר פנימי : 2078210
ירושלים, א' בשבט התשע"ט
7 בינואר 2019

לכבוד
השר חיים כץ
שר העבודה, הרווחה והשירותים החברתיים

שלום רב,

הנדון : הצעת תקנות הבטיחות בעבודה (עבודת בנייה) (תיקון), התשע"ט-2018
מכתבך מיום י"ח בטבת התשע"ט, 26 בדצמבר 2018

התבקשתי על-ידי ח"כ אלי אלאוף, יו"ר ועדת העבודה, הרווחה והבריאות, להביא לידיעתך כי ביום כ"ד בטבת התשע"ט 1 בינואר 2019 אישרה הוועדה את התקנות שבנדון בנוסח המצורף, בכפוף לשינויים שעליהם הוחלט בוועדה.

בברכה,

ענת כהן שמואל
מנהלת ועדת העבודה,
הרווחה והבריאות

העתק : היועץ המשפטי לוועדה
היועץ המשפטי למשרד העבודה, הרווחה והשירותים החברתיים
הממונה על חקיקת משנה במשרד המשפטים

תקנות הבטיחות בעבודה (עבודות בנייה) (תיקון), התשע"ט – 2019

בתוקף סמכותי לפי סעיפים 173, 173א, 173ב ו-216 לפקודת הבטיחות בעבודה [נוסח חדש], התש"ל – 1970¹ (להלן – הפקודה), בהתאם לסעיף 225 לפקודה, בהתייעצות עם ארגון העובדים המייצג את המספר הגדול ביותר של עובדים במדינה וארגוני מעבידים שהם יציגים ונוגעים בדבר ובאישור ועדת העבודה, הרווחה והבריאות של הכנסת, אני מתקין תקנות אלה:

תיקון תקנה 1. 1. בתקנות הבטיחות בעבודה (עבודות בנייה), התשמ"ח-1988² (להלן – התקנות העיקריות), בתקנה 1 –

(1) במקום ההגדרה "בונה מקצועי לפיגומים" יבוא:

"בונה מקצועי לפיגומים" – מי שמפקח עבודה ראשי פרסם את פרטיו באתר האינטרנט לפי סעיף 173ח לפקודה, לאחר שאישר כי הוכח להנחת דעתו כי התקיימו לגבי אותו אדם כל אלה:

(1) הוא עבד שלוש שנים לפחות בהקמת פיגומים תחת פיקוחו והשגחתו של בונה מקצועי לפיגומים שפרטיו פורסמו באתר האינטרנט;

(2) הוא עבר הכשרה לפי תוכנית שקבע מפקח עבודה ראשי;

(3) הוא עמד בהצלחה במבחן לפי תוכנית בחינה שאישר מפקח עבודה ראשי."

(2) אחרי ההגדרה "מתח נמוך מאוד" יבוא:

"מתכנן הקמת פיגומים" – מי שרשאי לתכנן מבנה מן הסוג בו משתמשים בפיגום, לפי תקנות המהנדסים והאדריכלים (רישוי וייחוד פעולות), התשכ"ז-1967³;

(3) אחרי ההגדרה "פיגום זקפים" יבוא:

"פיגום זקפים מיוחד" – פיגום זקפים שגובהו מהנקודה הנמוכה של המשטח שעליו הוא עומד עד למשטח העליון עולה על 30 מטרים;

(4) בהגדרה "פיגום מיוחד", במקום הרישה ועד המילים "50 מטרים" יבוא "פיגום זקפים מיוחד", והמילים "למעט פיגום עשוי עץ" – יימחקו;

(5) אחרי ההגדרה "תיל" יבוא:

¹ דיני מדינת ישראל נוסח חדש 16, עמ' 337; ס"ח התשע"ו, עמ' 350.

² ק"ת התשמ"ח, עמ' 388; ק"ת התשנ"ח, עמ' 895.

³ ק"ת התשכ"ז, עמ' 2399.

”תקן פיגומים ישראלי” – תקן ישראלי ת”י 1139 חלק 1 פיגומים : דרישות תפקוד ותכן כללי⁴, כפי שיעודכן מזמן לזמן, והמופקד כולל עדכוניו לעיון הציבור במשרדי מפקח עבודה ראשי שבמשרד העבודה, הרווחה והשירותים החברתיים בלא תשלום;”.

2. החלפת תקנה 16 במקום תקנה 16 לתקנות העיקריות יבוא :

”חובה להתקין 16. (א) אם אי אפשר לבצע עבודה בביטחון תוך פיגום עמידה על הקרקע או על מבנה קבוע מבצע הבנייה יספק פיגומים יציבים, מתאימים לאופי העבודה ובכמות הנדרשת כך שיתאפשר ביצוע עבודה באופן בטוח.

(ב) מבצע הבנייה לא יתכן, יקים, ישתמש או יפרק פיגום אלא אם כן תכנון הפיגום, הקמתו, השימוש בו ופירוקו נעשים בהתאם להוראות לפי תקנות אלה ולהוראות יצרן הפיגום, ואם נקבע לפי תקנות אלה כי הפעולה תבוצע באמצעות בונה פיגומים מקצועי או מתכנן הקמת פיגומים, לפי העניין, יבצע מבצע הבנייה את הפעולה באמצעותו.

(ג) מבצע הבנייה יצרף לפיגומים שהוא מספק לפי תקנות אלה את הוראות היצרן בכתב בשפה העברית, ואם הפיגום יוצר מחוץ לישראל – גם בשפה האנגלית.

(ד) מנהל העבודה יצמיד את הוראות היצרן כאמור בתקנות משנה (ב) ו- (ג) לפנקס כללי באתר הבנייה.”

3. בתקנה 17 לתקנות העיקריות –

(1) האמור בה יסומן ”(א)” ובה, המילה ”זקפים” – תימחק ;

(2) אחרי תקנת משנה (א) יבוא :

⁴ י”פ התשע”ה, עמ’ 3020

"(ב) בונה פיגומים מקצועי לא יתקין, יפרק או יעשה שינוי בפיגום אלא בהתאם להוראות תקנות אלה והוראות יצרן הפיגום, ואם הפיגום טעון תכנון מתכנן הקמת פיגומים – גם לפי הוראות מתכנן הקמת הפיגומים ותכנית הפיגומים".

הוספת תקנה 17 א 4. אחרי תקנה 17 לתקנות העיקריות יבוא :

"פיגום מיוחד 17א. (א) מבצע הבנייה יקים ויפרק פיגום מיוחד לפי תכנית שהוכנה בידי מתכנן הקמת פיגומים (בתקנה זו ובתקנה 17 – תכנית פיגומים).

(ב) מבצע הבנייה לא יעשה שימוש בפיגום מיוחד, אלא לאחר שמתכנן הקמת פיגומים אישר בכתב את התאמת הפיגום שהוקם לתכנית הפיגומים.

(ג) מנהל העבודה יצרף לפנקס הכללי את תכנית הפיגומים ואת אישור מתכנן הקמת פיגומים כאמור בתקנת משנה (ב)."

תיקון תקנה 18 5. בתקנה 18(א) לתקנות העיקריות, במקום "חומר מתאים" יבוא "חומר ורכיבים מתאימים" ובמקום "ומשסופק חומר כאמור יש להשתמש בו" יבוא "ומשסופקו חומר ורכיבים כאמור יש להשתמש בהם".

תיקון תקנה 19 6. בתקנה 19 לתקנות העיקריות –

(1) בתקנת משנה (א), במקום "החומר המיועד" יבוא "הרכיבים המיועדים" ובמקום "חומר" יבוא "רכיב";

(2) בתקנת משנה (ב), במקום "חומר" יבוא "רכיב";

(3) בתקנת משנה (ג), במקום "חומר המיועד" יבוא "רכיב המיועד", ובמקום "חומר אחר" יבוא "חומר או רכיב אחר".

תיקון תקנה 20 7. בתקנה 20 לתקנות העיקריות, בתקנת משנה (ב) –

(1) ברישה, במקום "ולאחר מכן –" יבוא "ואם הפיגום נבנה לפי תקנות אלה בידי בונה פיגומים מקצועי – יחד עם בונה הפיגומים המקצועי שבנה את הפיגום; כמו כן יערוך מנהל עבודה בדיקה כאמור בתקנת משנה (א) –"

(2) בסופה יבוא :

"(4) אחרי כל שינוי שנעשה בפיגום אשר נודע לו עליו."

- תיקון תקנה 22 8. בתקנה 22 לתקנות העיקריות, אחרי "למטרה שלה הוא נועד" יבוא "או שהורכב בניגוד להוראות יצרן הפיגום".
- הוספת תקנה 22א 9. אחרי תקנה 22 לתקנות העיקריות, יבוא :
- "שינויים בפיגום 22א. לא יבצע אדם שינוי בפיגום, לרבות הסרה של חלק ממנו, אלא אם כן הוא בונה מקצועי לפיגומים או שהוא עושה כן על פי הנחייתו בכתב של בונה פיגומים מקצועי; בוצע שינוי כאמור, יודיע מי שביצע את השינוי למנהל העבודה מיד בסמוך לכך על ביצועו."
- תיקון תקנה 24 10. בתקנה 24 לתקנות העיקריות, במקום פסקה (1) יבוא :
- "(1) בטרם התקנת מתקן ההרמה על הפיגום, מתכנן הקמת פיגומים בדק את השפעת התקנת מתקן ההרמה על גבי הפיגום על ידי ציבות הפיגום, וקבע הוראות לחיזוק הפיגום ולשימוש במתקן ההרמה; (א1) מתכנן הקמת פיגומים אישר ביצוע הדרישות שבפסקה (1)".
- תיקון תקנה 26 11. בתקנה 26א(א) לתקנות העיקריות, במקום "לוחות סמוכים זה לזה" יבוא "משטחים מחומר מתאים".
- תיקון תקנה 29 12. בתקנה 29 לתקנות העיקריות –
- (1) ברישה, במקום "לוחות" יבוא "משטחים";
- (2) בפסקה (1), במקום "17" יבוא "15", ובמקום "בלוחות" יבוא "במשטחים";
- (3) בתקנת משנה (2), במקום המילה "עביים" יבוא "אם הם עשויים מעץ, עוביים";
- (4) בסופה יבוא :
- "(4) אם אינם עשויים עץ או עץ לבוד, יהיו בחוזק שווה ערך לחוזק הנדרש לגבי משטחים כאמור בפסקאות (1) עד (3)".
- תיקון תקנה 30 13. בתקנה 30 לתקנות העיקריות –
- (1) בכל מקום, במקום "לוח" יבוא "משטח", ושינויי הצורה הדקדוקיים המחויבים ייעשו לפי זה;
- (2) בסופה יבוא :

”(ג) משטחי רצפה יהיו צמודים אחד לשני במרווח שלא יעלה על 1.5

ס”מ באופן המונע נפילת חפצים.”

החלפת תקנה 34 14. במקום תקנה 34 יבוא:

”פיגום זקפים 34. (א) מבצע בנייה לא יקים ולא ישתמש בפיגום

זקפים, אלא אם כן הוא עומד בכל דרישות תקנה

זו:

(1) הפיגום עומד בדרישות תקן פיגומים
ישראלי;

(2) כל רכיב מרכיבי הפיגום סומן על ידי
יצרן הפיגומים בסימון של קבע הכולל את
הפרטים האלה: שם היצרן, דגם הפיגום,
מועד הייצור.

(3) בידי מבצע הבנייה תעודת בדיקה של
מעבדה מאושרת כמשמעותה לפי סעיף
12(א) לחוק התקנים, התשי”ג–1953,⁵
המעידה כי דגם הפיגום עומד בדרישות תקן
הפיגומים הישראלי; תעודה כאמור תידרש
בין אם הפיגום יוצר בארץ ובין אם יובא
מחוץ לישראל.

(4) עותק של תעודת הבדיקה כאמור
בפסקה (3) צורך לפנקס הכללי, הנמצא
באתר בו מותקן הפיגום.

(ב) נקבעה בתקנות אלה הוראה הנוגעת לפיגום
זקפים העומדת בסתירה להוראה הקבועה בתקן
פיגומים ישראלי, יגברו ההוראות הקבועות בתקן.

⁵ ס”ח התשי”ג, עמ’ 30; התשע”ז, עמ’ 162.

(ג) זקפים ומשטחים שיוצרו עד תום שישה חודשים מיום פרסומן של תקנות הבטיחות בעבודה (עבודות בנייה) (תיקון), התשע"ט–2019,⁶ רשאי יצרנם לסמנם בשם היצרן ובדגם שלפיו יוצרו, אם היצרן קיבל אישור מעבדה מאושרת כמשמעותה לפי סעיף 12(א) לחוק התקנים לאותו דגם לעניין תקן ישראלי לפיגומים, אף אם האישור ניתן לאחר מועד ייצורם, ואם עשה כן יראו את הסימון כאילו נעשה בהתאם להוראות תקנת משנה (א)(2). "

- תיקון תקנה 36 15. בתקנה 36(ו) לתקנות העיקריות, אחרי "בידי מתכנן" יבוא "הקמת פיגומים".
- ביטול תקנה 37 16. תקנה 37 לתקנות העיקריות – בטלה.
- תיקון תקנה 40 17. בתקנה 40(ג) לתקנות העיקריות, במקום הקטע החל מהמילה "ואם" ועד המילים "שני חלקי הזקף" יבוא "בהתאם להוראות היצרן ולתקן פיגומים ישראלי";.
- תיקון תקנה 44 18. בתקנה 44 לתקנות העיקריות –
- (1) בתקנת משנה (ג) –
- (א) המילים "של פיגום מצינורות מתכת" – יימחקו;
- (ב) במקום המילים "ולא ישתמשו לכך בלוחות עץ, חוטי ברזל מכל סוג שהוא או בחוטים אחרים" יבוא "בלבד".
- (2) בתקנת משנה (ז), במקום הסיפה החל במילה "המרחק" יבוא "בהתאם לדרישות תקן הפיגומים הישראלי ולהוראות היצרן".
- (3) תקנת משנה (ח) – בטלה.
- תחילה 19. (א) תחילתן של תקנות אלה שישה חודשים מיום פרסומן.
- (ב) על אף האמור בתקנת משנה (א), תחילתה של תקנה 34 לתקנות העיקריות כנוסחה בתקנה 14 לתקנות אלה לגבי פיגומי זקפים שגובהם מהנקודה הנמוכה של המשטח שעליהם הם עומדים ועד למשטח העליון –
- (1) עולה על שלושים מטרים – שישה חודשים מיום פרסומן;

⁶ להכניס הפנייה של הפרסום של תקנות אלה

(2) עולה על שמונה מטרים ואינו עולה על שלושים מטרים – 18
חודשים מיום פרסומן ;

(3) אינו עולה על שמונה מטרים – 36 חודשים מיום פרסומן.

(ג) על אף האמור בתקנות משנה (א) ו-(ב), תחילתן של תקנות 20, 22 ו-
22 לתקנות העיקריות כנוסחן בתקנות 7 עד 9 לתקנות אלה, ביום פרסומן.

תחולה 20. תקנות אלה, למעט תקנות 7 עד 9, לא יחולו על אתר בנייה שבו התחילו
בביצוע עבודות בנייה והוקם בו פיגום זקפים לפני מועד התחילה הקבוע
בתקנה 19(א) או (ב), לפי העניין.

הוראת מעבר 21. (א) מי ששימש בונה מקצועי לפיגומים ערב תחילתן של תקנות אלה, יהיה
רשאי להמשיך לפעול כבונה מקצועי לפיגומים ובלבד שבתוך שנתיים ממועד
התחילה הקבוע בתקנה 19(א) ביצע השתלמות לפי תכנית שקבע מפקח עבודה
ראשי ועמד בהצלחה במבחן לפי תכנית בחינה שאישר מפקח העבודה הראשי.

(ב) עבד אדם תחת פיקוחו והשגחתו של מי ששימש בונה מקצועי לפיגומים
ערב תחילתן של תקנות אלה, בתקופה שחלה במהלך שבע השנים שקדמו
לתחילתן של תקנות אלה, תיחשב תקופת עבודתו זו לעניין הניסיון הנדרש
כתנאי לאישורו כבונה מקצועי לפיגומים ובלבד שהשלים תוכנית הכשרה
ועמד בהצלחה במבחן, כאמור בתקנה 1 לתקנות אלה, תוך תקופה שלא תעלה
על שלוש שנים מיום פרסומן של תקנות אלה.

דיווח 22. משרד העבודה הרווחה והשירותים החברתיים ידווח לוועדת העבודה הרווחה
והבריאות של הכנסת אחת לשנה במהלך חמש שנים ממועד פרסומן של
תקנות אלה על יישום התקנות והשפעתן.

ב _____ התש _____
[תאריך עברי] (תאריך לועזי)
(חמ _____ 3)

שר העבודה, הרווחה
והשירותים החברתיים